

Examenul de bacalaureat național 2015
Proba E. d)
Filosofie

Model

Profilul umanist din filiera teoretică și toate profilurile și specializările din filiera vocațională, cu excepția profilului militar.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect, pentru fiecare dintre situațiile de mai jos. Este corectă o singură variantă de răspuns.

- Potrivit gândirii filosofului K. Popper, prin termenul *democrație* înțelegem:
 - posibilitatea afirmării unei libertăți totale
 - selecția atentă a valorilor pe baza cărora sunt promovați liderii comunităților
 - guvernarea celor mulți
 - existența unui mijloc de a evita tirania și de a limita puterea statului
- Principiul utilității sau al *cele mai mari fericiri*, aparține lui:
 - Aristotel
 - J. St. Mill
 - Imm. Kant
 - Fr. Nietzsche
- Omul este considerat subiect axiologic, purtător și generator al valorilor în:
 - filosofia morală
 - teoria cunoașterii
 - metafilosofie
 - filosofia social - politică
- Liberul arbitru reprezintă:
 - afirmarea libertății absolute a ființei umane
 - libertatea omului de a alege între mai multe posibilități
 - libertatea individului de a practica orice religie
 - libertatea omului de a nu se supune legilor nedrepte
- Ideea potrivit căreia fericirea poate fi obținută prin activitatea rațională a sufletului, conformă cu virtutea, este specifică eticii:
 - utilitariste
 - eudaimoniste
 - hedoniste
 - deontologice
- Dreptatea procedurală se referă la:
 - repararea nedreptăților și recompensarea celui care a fost prejudiciat
 - repartizarea bunurilor și îndatoririlor, a avantajelor și dezavantajelor
 - distribuirea bunurilor, obligațiilor și avantajelor în funcție de merit
 - respectarea și aplicarea corectă a legilor și înfăptuirea justiției
- Problematica filosofiei politice vizează:
 - raportul dintre individ și stat
 - aspectele care țin de moralitatea actelor/acțiunilor umane
 - sursele prin intermediul cărora omul poate cunoaște
 - raportul identitate - alteritate

8. Pentru J. St. Mill, moralitatea presupune:
- a. acțiunile bune, făcute din datorie
 - b. acțiunile bune, guvernate de principii universale și necesare
 - c. acțiunile bune, conforme cu virtutea
 - d. acțiunile bune, în sensul în care se dovedesc folositoare
9. Problematika sensului vieții **nu** poate răspunde la întrebarea:
- a. Care este locul meu în univers?
 - b. Viața merită să fie trăită?
 - c. Care este sensul existenței mele?
 - d. Care sunt sursele care întemeiază cunoașterea autentică?
10. O concepție etatistă privind raportul *individ – stat*, întâlnim în filosofia lui:
- a. Aristotel
 - b. J. J. Rousseau
 - c. B. Pascal
 - d. J. St. Mill

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Analizați succint, din perspectivă filosofică, problematica *libertății*, având în vedere următoarele repere:

- numirea unui filosof care, în scrierile sale, a făcut referiri la problematica *libertății*; **4 puncte**
- precizarea unei teze/perspective filosofice despre *libertate*; **4 puncte**
- prezentarea tezei/perspectivei filosofice precizate; **6 puncte**
- ilustrarea tezei/perspectivei filosofice pe care ați prezentat-o, printr-un exemplu concret de situație din societatea contemporană; **6 puncte**
- formularea unei obiecții la adresa tezei/perspectivei filosofice pe care ați prezentat-o; **6 puncte**
- menționarea unei relații existente între termenii de *libertate* și *lege*. **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Citiți, cu atenție, textul de mai jos:

„Destinul creator” al omului îl înțelegem înainte de toate ca o traiectorie spirituală în urmărirea unei statornice ținte care i se refuză. (...) Destinul creator se vădește, prin actele sale, ca o magnific-deficientă împlinire a unei făgăduințe pe care omul și-o face în clipa când devine „om”, și care durează atâta timp cât omul rămâne „om”. (...) Destinul creator al omului a fost declanșat printr-o mutație ontologică ce s-a declarat în el din capul locului. Deficiența însăși a acestui destin poartă pecetea supremului preț, întrucât e mărturia unei finalități transcendente. (A „exista întru mister și pentru revelare” înseamnă calitativ cu totul altceva decât „a exista în lume” pur și simplu).

(Lucian Blaga, *Geneza metaforei și sensul culturii*)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza textului dat, două caracteristici ale sensului vieții. **4 puncte**
2. Evidențiați, în aproximativ o jumătate de pagină, o corelație existentă între termenii *mister* și *revelare*. **10 puncte**
3. Formulați un punct de vedere personal referitor la actualitatea perspectivei filosofice prezentată în textul dat. **6 puncte**

B. Etica aplicată are ca obiect studiul unor probleme morale controversate, al căror caracter moral este unul explicit.

1. Menționați trei teme/probleme de etică aplicată. **6 puncte**
2. Ilustrați, printr-un exemplu concret, relația dintre etica aplicată și problematica drepturilor omului. **4 puncte**